

BESZÁMOLÓ

a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat
Közhasznú Nonprofit Kft.
2022. évi gazdálkodásáról; javaslat a mérlegbeszámolóra

Budapest, 2023. április

Dr. Hertzka Péter
főigazgató főorvos

1. A 2022. évi működés főbb jellemzői

A járóbeteg szakellátás kapacitása 2022. évben nem változott. Összességében továbbra is 1.650 szakorvosi óra/hét, illetve 480 nem szakorvosi óra/hét kapacitással rendelkezünk. A rendelkezésünkre álló erőforrásokkal biztosítani tudtuk a hozzánk forduló betegek színvonalas ellátását a Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzatával megkötött Közzolgáltatási Szerződésben foglaltaknak megfelelően a NEAK finanszírozás mellett, az önkormányzati támogatásnak köszönhetően, amelyben megnyilvánul az a szándék, hogy a kerület lakossága a lehető legmagasabb színvonalú egészségügyi ellátást kapja.

A beszámoló megfelel a Közzolgáltatási szerződésben foglaltaknak.

A szakterületek száma eggyel növekedett, a korábbi 30-ról 31-re. 2022. április 01-től heti 18 órában Endokrinológia szakrendelés indult el a Visegrádi utcai telephelyen. A szükséges szakorvosi óraszámot belső kapacitás átcsoportosítással tudtuk megoldani. Az endokrinológia a hiányszakmák közé tartozik. A szakrendelés kihasználtsága néhány hét alatt elérte a maximumot.

Napjainkban már evidenciának tekinthető, hogy az egészségügyi ellátásban a járóbeteg ellátás felé terelődik a súlypont a gyógyító és a megelőző ellátások vonatkozásában egyaránt. Ennek megfelelően tudatosan törekszünk az ellátási portfólió módosítására. 2022. negyedik negyedévében újabb belső kapacitás átcsoportosítást végeztünk. 30 szakorvosi órával növeltük a neurológiai szakrendelést úgy, hogy a szemészet és ortopédia szakorvosi óraszámát csökkentettük. Így lehetővé vált, hogy a kerület lakossága számára stroke prevenciós neurológiai szakrendelést indítsunk el egy szakirányú képzettséggel rendelkező szakorvos alkalmazásával. A stroke az egyik leggyakoribb megbetegedés hazánkban. A nem ritka letális kimenetel mellett, általában hosszantartó kezelést és ápolást igénylő betegséget jelent. A korai felismerés, az időben megkezdett gyógyítás különös fontossággal bír. 2022-ben 216 carotis szűrővizsgálat történt. A vizsgálatok 61%-a jelzett valamilyen mértékű kóros elváltozást, mely magas szám alátámasztja Stroke Ambulancia létének szükségességét.

Az intézetvezetés törekszik nagy tapasztalattal és nagy szakmai elismertséggel bíró szakorvosok alkalmazására a magas szintű betegellátás biztosítása érdekében. Ennek szellemében sikerült tudományos fokozattal rendelkező, magasan kvalifikált érsebész szakorvossal bővíteni az Érsebészeti rendelést.

A COVID járvány alatt működő, komoly eredményeket igazoló oltópont működését 2022. áprilisában tudtuk lezárni. Az Infúziós terápiás részleg ezt követően ismételten megkezdte a működést. A pandémia miatt kialakult várólista, valamint a Nyíró Gyula Kórházban időközben megszűnt Infúziós kezeléseket miatt néhány hét alatt már teljes kapacitással végeztük a kezeléseket.

A legkorszerűbb orvosi technológiák bevezetésének szellemében az infúziós terápiás helységben egy széndioxid-gáz kabin (Mofetta) elhelyezése történt. Az érszűkület népbetegségnek minősül hazánkban. A Mofetta terápia a szövődmények kialakulásának és kezelésének elismerten hasznos kiegészítő lehetősége. Az NNK engedélyezés birtokában a működési rendet kialakítottuk. Belgyógyász szakorvos felügyelete mellett zajlanak az infúziós és Mofetta kezelések.

Mindezek a változtatások jól illeszkednek a XIII. kerületi Önkormányzat egészségügyi koncepciójához a humanizálás szellemiségének megfelelően.

A NEAK 2021-2022 évekre Kiemelt Várólista Csökkentési Programot hirdetett meg. A programba Intézetünk az Egynapos Sebészeten végzett szürkehályog (cataracta) műtétek vonatkozásában tudott csatlakozni. Pályázatunkat a NEAK befogadta. A pályázat alapján 2021. novemberétől 2022. márciusig 80 szürkehályog műtetre, 2022. márciustól 2022. decemberig pedig újabb 200 szürkehályog műtetre kaptunk többletkapacitást. A megemelkedett műtéti szám nagyban hozzájárult a kerületi betegek egészségi állapotának javulásához, a beteglelgedettség növekedéséhez.

A Kiemelt Várólista Csökkentési Program keretében elnyert többletkapacitást a NEAK 130%-on finanszírozza, azzal a kikötéssel, hogy a +30% finanszírozási összeg 80%-át az ellátásban résztvevő munkatársak részére kell kifizetni. A megnövekedett műtétszám jelentős többletmunkával jár, azonban az érdekeltség ezt kedvezően befolyásolja.

Az Országos Kórházi Főigazgatóság 2019-ben hirdette meg az EFOP-1.8.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú „Komplex népegészségügyi szűrések” című kiemelt projektet. Intézetünk sikerrel pályázott a programra, tekintettel a Gasztroenterológiai szakrendelés kiváló technikai feltételeire. A pandémia alatt a járványügyi szigorú szabályozások miatt a program szünetelt, azonban 2022. év márciustól már lehetőség nyílt a szűrővizsgálatok indítására. A NEAK a pályázatban résztvevő intézetek számára speciális beavatkozás kódokat és ezekhez rendelt többlet finanszírozás biztosít. Hasonlóan a várólista csökkentési programhoz, előírja és meghatározza a munkatársak érdekeltségét.

A betegek magas színvonalú ellátása érdekében kiemelt figyelmet fordítunk Munkatársaink továbbképzésére. A Szegedi úti Akadémia címen futó előadás-sorozat a pandémia alatt kényszerűségből szünetelt, azonban 2022. márciustól 10 alkalommal hallgathattunk előadásokat intézeti és külső előadóktól. A tudományos programot a Semmelweis Egyetem akkreditálta, a résztvevők számára továbbképzési pontokat biztosított.

A Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetével kötött együttműködési megállapodás keretében 2022. évben rendszeresen fogadtunk I. éves orvostanhallgatókat orvosi kommunikációs terepgyakorlatra. A hallgatók visszajelzése alapján a gyakorlatok nagy sikerrel zajlottak. Az oktatásban résztvevő szakorvosaink szívesen fogadták az egyetemi hallgatókat. A programban történő részvételt 2023 évben is tervezzük.

A Semmelweis Egyetemen 2022. áprilisban lézerebészeti tanfolyamot akkreditáltattunk, amely 2022. szeptember 09-én sikeresen lezajlott. Külföldről érkező szakorvosokat is köszönthettünk a hallgatóság között.

A betegellátás folyamatosságának és az egészségügyi intézmények pénzügyi stabilitásának biztosítása érdekében a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától az egészségügyi válsághelyzetre tekintettel az átlagfinanszírozás bevezetésére került sor többek között a járó-, és fekvőbeteg-szakellátás területein. Az átlagfinanszírozás 2022. egész évben érvényben volt. A teljesítmény alapú finanszírozásra történő visszatérés 2023. február hónaptól megtörtént.

Az Egészségügyi Szolgálat szakmai és gazdálkodási tevékenységét konkrétan befolyásoló tényezők közül kiemeljük az alábbiakat:

- A járóbeteg szakellátás finanszírozási rendszerében 2022. évre vonatkozóan is megmaradtak a *tervezett éves keretek* nagyságrendjei havi leosztás alapján. Ez érvényes volt mind az egynapos sebészet, mind a laboratórium vonatkozásában is.

2022-re 487.225.995 pont volt a tervezett éves keret nagysága, mely az előző évi kerethez képest 3.290.011 ponttal emelkedett.

Az egynapos sebészet területén 2022. évre a tervezett éves keret nagysága 1.049,43 HBCS, mely az előző évi kerethez képest 91,73 HBCS emelést jelentett.

- A kiszervezett formában működő laboratórium 5 évre szóló szerződése 2021. december végén járt le. Új közbeszerzési tender kiírására került sor az év folyamán, a meglévő korábbi cég nyerte el további 3 évre a működtetést.
- Az Önkormányzat belső ellenőrzése az év folyamán ellenőrzést végzett a Társaság 2021. évi közbeszerzéseit illetően, a közzétételi kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan, valamint átfogó ellenőrzést a 2019-2021 évekre vonatkozóan. Az ellenőrzések pozitívan értékelték az Intézmény működését.
- 2021. január 1-től lépett érvénybe az orvosokra vonatkozó béremelés, melyet a szakma elismer és amely javította a nyugdíjas korú orvosok ismételt munkába állásának lehetőségét. 2021. január 1-től kezdődően, majd 2022. január 1-jével és 2023. január 1-jével is emeli az orvosi béreket. 0 és 40 évet meghaladó jogviszony között 10 fizetési fokozatba sorolja az érintetteket.
- A nem egészségügyi végzettségű és nem egészségügyi feladatokat ellátó dolgozók részére 2022. január 1-től átlagosan 10%-os béremelés történt önkormányzati forrásból, amely lehetővé teszi ezen munkavállalói kör megtartását.
- A CT/MR Centrum üzemeltetésére kiírt közbeszerzési szerződés júniusban lejárt. A szerződés lehetőséget biztosított mindkét fél egybehangzó nyilatkozata alapján újabb 60 hónapra való meghosszabbításra, ami meg is történt.
- Az Önkormányzat olyan, országosan is egyedi fejlesztést végzett, mely kiemelkedő törődést mutat a kerület lakosságának magas szintű és teljes körű egészségügyi ellátásában. A szakorvosi beutalóval igénybe vehető CT/MR Centrum vizsgálatait és az ingyenes szűrések az időben történő betegségmegelőzést szolgálják a kerület lakosságának részére. 114 kerületi lakos/hét CT, illetve 87 kerületi lakos/hét MR térítésmentes vizsgálatára kerülhet sor. A kerületi lakosok térítésmentes vizsgálatán kívüli további vizsgálatok számát és díját a koncessziót elnyert cég szabadon és önállóan állapíthatja meg.

A 2022. I. félévében történt elemzés során megállapítható volt, hogy a CT/MR Központ tervezési időszakához képest a képalkotó diagnosztikában a lakossági szükségletek terén változás következett be. Az MR vizsgálatok iránti igény folyamatosan nő, míg a CT vizsgálatok száma csökkenő tendenciát mutat. Ez a trend követi az országos mintát és megfelel az egyre modernebb és veszélytelenebb diagnosztikai módszerek iránti keresletnek. Itt kell beszámolni arról, hogy az Önkormányzat anyagi támogatásával a CT berendezés magasszintű képességeit kihasználva a kerület lakosságából a veszélyeztetett korosztály részére lehetőség nyílt a kis dózisú sugárterheléssel járó tudószűrő CT vizsgálatok elvégzésére, melynek különlegességét többek között az adja, hogy a berendezés a vizsgáló orvos előtt már szoftveres eljárással előértékeli az elkészült CT képeket. A vizsgálat gyors, hatékony és rendkívül alacsony az ezzel járó sugárterhelés. A vizsgálat messzemenően kielégíti azt az elképzelést, melyben az Önkormányzat magas szintű gondoskodása nyilvánul meg a kerület lakosságának irányában.

A térítésmentes vizsgálatok esetében a várakozási idő MR vizsgálatoknál valamennyivel meghaladja az üzemeltetővel kötött szerződésben foglalt 2 hetet. Ugyanakkor a CT vizsgálatok esetében a 2 hetes intervallumnál hamarabb is bekerül a kerületi páciens az előjegyzési sorba. A CT/MR berendezések üzembe helyezésével az Önkormányzat szándéka szerint közelebb hozta a definitív kivizsgálás és daganat megelőzés lehetőségét a kerület lakosságához kórházi befekvés nélkül, illetőleg az esetleges kórházi felvétel esetén az ott töltött idő az

előzetes kivizsgálás komplex voltának köszönhetően jelentős mértékben lerövidíthető.

- Az Önkormányzat által biztosított térítésmentes szűrővizsgálatokra került sor 2022. II. félévében a kerületi lakosok részére hasi ultrahang, nyaki verőér, szemészet, bőrgyógyászat, urológia, érsebészet területén.
- Az Önkormányzat 2021. II. félévében az Egészséges Budapest Program keretében 1,5 milliárd forint támogatást nyert el. Ennek keretében a Göncöl utcai háziorvosi rendelő felújítása valósul meg 2022-2023-ban, valamint az Egészségügyi Szolgálat 580 M Ft értékben eszköz és műszerfejlesztést valósított meg. Az eszközökre kiírt feltételes közbeszerzés keretében a tenderek sikeresen lezárultak, a szerződések aláírásra kerültek. A teljesítések 2022. I. félév folyamán megtörténtek, kivételt képezett a digitális mammográf készülék, melyre egy újabb közbeszerzési kiírás történt, amely eredményesen lezárult a II. félévben.
- A szemlencsékre vonatkozóan az I. félévben egy új közbeszerzési eljárás került kiírásra kizárólag a lencsékre vonatkozóan (eszközök biztosítása nélkül), mivel az EBP keretében a műtéthez szükséges eszközök beszerzésre kerültek. Az új tender szerződése szeptember 1-től lépett hatályba.
- Szintén közbeszerzés került kiírásra a Göncöl utcai háziorvosi rendelő felújításával kapcsolatosan az orvosi műszerekre és bútorokra vonatkozóan, a tender sikeresen lezárult, a szerződések aláírásra kerültek, a teljesítés 2023. nyarán várható.
- Ismételten beadtuk a CT/MR Központ többletkapacitás-befogadása iránti igényünket. Az Önkormányzat a Központ létrehozásával a kerületi lakók számára egy olyan magas szintű gyógyító és megelőző lehetőséget biztosít, melynek nagymértékű kihasználása népegészségügyi érdekeknek tekinthető. A kérelmet elutasították.
- A Szegedi úti és a Visegrádi utcai szakrendelő társasházként működik, melynek feltételeit folyamatosan biztosítjuk.
- Társaságunknál az év folyamán biztosított volt a likviditás, lejárt szállítói tartozás nem volt.

Összegezve a fent leírtaknak megfelelően 2022-ben a NEAK és az Önkormányzat finanszírozásával gyógyító munkánk magas színvonalú ellátása biztosított volt.

2. Alapellátás

Bevezető

Az egészségügyi ellátások elérhetőségének, minőségének alakulása az utóbbi években egyre élesebben vetődik fel a társadalom minden szegmensében, a közbeszédben, politikai és szakmai körökben egyaránt. Az elmúlt néhány év, különösen a COVID-19 pandémia kezdete, 2020 óta az alapellátásban is fokozottan érzékelhetők az elérhetőségi problémák annak ellenére, hogy a XIII. kerületben az országos átlagnál lényegesen jobb a helyzet.

Az alapellátási feladatok maradéktalan ellátásához, a lakosság egészségi jól-létének megalapozásához, fejlesztéséhez szükség van a helyzetre, az elért eredmények időszakos elemzésére, értékelésére, a feltárt eltérések kiegyensúlyozására, a felmerült szükségletek kielégítésének tervezésére, a várható kihívások felmérésére.

Itt érdemes szólni mindazon változásokról, melyek ugyan 2023. január 1-jétől kezdődően léptek, illetve lépnek majd életbe, viszont a kommunikációjuk az alapellátásban már az elmúlt évben nyugtalanságot, bizonytalanságot keltett.

Az alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény hatályos szövege kimondja, hogy az alapellátások döntő része kötelező önkormányzati feladat, e kötelezettség a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben is rögzített. Mindkettő módosítására sor került az elmúlt év végén elfogadott, az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvénnyel.

Az elmúlt évben lezajlott egészségügyi kormányzati változásokkal újabb centralizációs intézkedések kerültek napirendre, immár hangsúlyosan az alapellátást érintően is.

A 2022. évi LXXIII. törvénnyel beiktatott jogszabály-változások az alábbiakat érintően újabb állami feladat- és hatásköröket határoznak meg az alapellátásban, egyúttal korlátoznak vagy szüntetnek meg önkormányzati kötelezettségeket/hatásköröket:

- háziorvosi ügyelet biztosítása
- körzetek kialakítása, meghatározása
- praxisjogosult orvosok jelölése, kiválasztása
- védőnői ellátás biztosítása

A szervezési, eljárásrendi változtatásokat, főként az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvénybe iktatott módosítások bevezetését 2023-2024-ben, különböző időpontokban jelölik meg a joghelyek.

A korábban és jelenleg érvényes rendelkezések szerint a települési önkormányzat gondoskodik az alapellátás keretében a háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátásról, a háziorvosi sürgősségi ellátást biztosító, munkaidőn túli ügyeletről, a védőnői szolgáltatásokról, az iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátásról, mely az iskolafogászati szolgáltatásokat is magába foglalja.

Az új joghelyek a praxiskezelő Országos Kórházi Főigazgatóságot (OKFŐ) hatalmazzák fel a háziorvosi (háziorvosi, házi gyermekorvosi, alapellátó fogorvosi), iskola-egészségügyi és védőnői körzetek/praxisok kialakítására 2023. január 1-jétől, bizonyos esetekben betöltésére az önkormányzatok helyett 2023. július 1-jétől kezdődően.

A 2023. január 1. napjától számítva hat hónapja tartóan betöltetlen háziorvosi körzetben az OKFŐ jogszabályban meghatározott ellátásbiztonsági és gazdaságossági szempontok figyelembevételével, a települési önkormányzatok bevonásával gondoskodik a háziorvosi feladatok ellátásának biztosításáról vagy a körzethatárok módosításáról.

[A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) által közzétett adatok szerint Budapesten 2023. március 1-jén 38 felnőtt háziorvosi és 24 házi gyermekorvosi körzet tartósan betöltetlen – a XIII. kerületben 2 gyermekkörzet.]

A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 17/A § szabályozza a körzethatár-módosítások, a körzetek kialakításának „ellátásbiztonsági és gazdaságossági szempontok” szerinti kritériumait (körzetben ellátott lakosság szám felnőtt legalább 1200 fő, gyermek legalább 600 fő, helyi sajátosságok, területi eloszlás, egyenlő területi elosztás, ellátáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása), az átalakítások határidejét (2028. január 1.).

A jogszabály szerint az OKFŐ gondoskodik arról, hogy – a meghatározott időponttól – az egészségügyi alapellátási körzetek feleljenek meg a jogszabályban megjelölt ellátásbiztonsági és gazdaságossági szempontoknak; a nem megfelelő háziorvosi körzetekkel érintett egészségügyi szolgáltatókat és önkormányzatokat a vonatkozó eljárásrendre történő tájékoztatással egyidejűleg az OKFŐ értesíti.

Amennyiben az önkormányzat határidőben (60 nap) nem köti meg az érintett alapellátásra vonatkozó feladat-ellátási szerződést vagy azt az új körzet területének megfelelően nem módosítja, a korábbi hatályos feladat-ellátási szerződés hatályát veszti, és a feladat-ellátási szerződést az egészségügyi szolgáltatóval az OKFŐ köti meg.

A módosult rendelkezések a 2023. január 1. napján meglevő praxisjogokat és a feladat-ellátási szerződés szerinti jogokat és kötelezettségeket – a praxisjog elidegenítéséig vagy megszűnéséig, illetve a körzetnek az egészségügyi alapellátásról szóló törvény szerinti átalakításáig – nem érintik.

Helyzetértékelés a XIII. kerület 2022. évi alapellátásáról

A XIII. kerület egészségügyi alapellátó rendszerének infrastruktúrája fejlett, az Önkormányzat kiemelt figyelemmel kíséri az egészségügyi ellátások körülményeit, feltételeit, a fejlesztésekben hosszú évek óta az elsők között szerepelnek az egészségügy szükségletei, rendre megújulnak az egyes telephelyek, legutóbbi ékes példája ennek a Göncöl utcai háziorvosi rendelőegység 2022. januárban megkezdett teljes rekonstrukciója, bővítése.

Az egészségügyi ellátást biztosító humán erőforrás tekintetében nincs jelenleg megoldhatatlan probléma, azonban a kerület sem mentes az országosan tapasztalható negatív tendenciáktól: a szakdolgozói létszám csökkenésétől, az idősödő egészségügyi szakemberek folyamatosan növekvő arányától mind az orvosok, mind a szakdolgozók között.

Az elmúlt év folyamán a korábbiakhoz képest több praxisjogosult orvos kért a kötelező 2 helyettesítő mellé rendszeres helyettes bejelentéséhez hozzájárulást, így kiegészítve az orvosi létszámot, optimalizálva a folyamatos ellátást hosszabb betegség vagy más tartósan fennálló körülményből adódó távollét idejére.

Az évtizedek során kialakult, általános jelenségek mellett – főként az év első felében – is részben a folytatódó pandémia okozta változó körülmények között, míg az országgyűlési választásokat követően, a második félévben az újabb kormányzati törekvések hektikus megjelenésével járó bizonytalanság mellett kellett az egészségügyi ellátórendszernek megbirkóznia a mindennapi feladatokkal.

A háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi, és védőnői körzetek adják az alapellátás szervezésének kereteit, a körzethatárokat a XIII. Kerületi Önkormányzat a 2017. március elsejétől hatályos 7/2017. (II.14.) számú önkormányzati rendeletben szabályozta.

A rendelet szerint a XIII. kerületben 60 felnőtt és 18 gyermekorvosi körzet működik területi ellátási kötelezettséggel. A fogorvosi ellátás 14 felnőtt és 8 gyermek fogorvosi körzetbe szervezett, 30 területi védőnői körzet működik.

Az ügyeleti ellátás illetékességi területe az egész kerület, a felnőttek számára folyamatosan, a gyermekügyelet munkaidőn túl érhető el.

Az iskola-egészségügyi ellátást a kerület valamennyi közoktatási-nevelési intézménye számára biztosítják az önkormányzati fenntartásban működő XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat KNKft. által alkalmazott iskolaorvosok, védőnők, illetve az óvodákban, néhány általános iskolában a házi gyermekorvosok.

A XIII. kerületben jelenleg 2 házi gyermekorvosi körzet/praxis tartósan betöltetlen: a Révész utcai rendelőegységhez tartozó, 2021. január 1-jétől betöltetlen praxis helyzete csaknem megoldódott *(a jelentkező gyermekorvos már a praxisjogot is megkapta, azonban a bizonytalanságok okán visszalépett a feladat-ellátási szerződés megkötésétől)*, a Növér utcai rendelőkhöz tartozó, 2019. május 1. óta betöltetlen. (A helyzetet jellemzi, hogy további

6 budapesti gyermekkörzetet ennél régebben nem sikerült betölteni.) A helyettesítés folyamatosan biztosított.

Kisebbségi személyi változásokat (1 felnőtt háziorvosi, 1 helyettesítő házi gyermekorvosi, néhány védőnői álláshelyet) leszámítva nem volt lényeges módosulás az alapvető működési feltételekben. Az Önkormányzat nem kis anyagi áldozatvállalásának köszönhetően a Göncöl utcai rendelőegység rekonstrukciója miatt kiköltöztetett háziorvosi rendelések is méltó, optimális körülmények között működhetnek az ideiglenes helyükön, a Váci Greens épületegyüttes Fövény utcai épületében kialakított, önálló rendelőkben.

A kerületben 30 területi védőnői körzet működik. Az álláshelyek betöltése folyamatos, jelenleg teljes körű, a tartós távolléteket – ezek döntően családalapítással, gyermekvállalással összefüggőek – részben határozott időre történő kinevezéssel dolgozó védőnők, részben helyettesítéssel kompenzálta a szolgálat.

A védőnői körzetek változatlanul a gyermekorvosi rendelőegységekkel közös telephelyeken, négy egészséges tanácsadóhoz kötődnek.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény hatályos szövege az iskola-egészségügyi ellátást érintően általános feladatokat határoz meg, utalva az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendeletben szereplő részletes feltételek, szabályok érvényességére.

A végrehajtási rendelet definiálja az ellátási kötelezettségbe tartozók *(3–18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők)* és ellátást nyújtók *(iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatása fogorvos és fogászati asszisztens közreműködésével)* körét.

A XIII. kerületben az érintett intézmények, óvodák, általános és középiskolák, integrált tanintézmények, nappali, iskolarendszerű szakképző intézmények egyaránt megtalálhatók.

A XIII. kerület óvodáiban, egyes általános iskoláiban iskola-egészségügyi teendőket részállásban 16 házi gyermekorvos, 8 gyermek-fogorvos és asszisztense lát el, az óvodákban 18 területi védőnő részmunkaidőben, az általános iskolákban 6 főállású iskolavédőnő közreműködésével.

Iskola- és ifjúság-egészségügyi (15-18+ éves középiskolás korosztály) feladatokban 4 főállású, 2 félállású 20-20 órás), nyugdíjas korú ifjúságorvos és 10 főállású ifjúsági védőnő közreműködik, tehát összesen 16 iskolavédőnői státusz rendszeresített.

A praxisengedélyhez kötött, 2022-ben lejárt feladat-ellátási szerződések (2 felnőtt háziorvosi, 1 felnőtt fogorvosi) helyett az újabb 5 évre szólók előkészítése és megkötése is megtörtént, a praxisjogosultak folytatják a tevékenységüket. Változás 1 felnőtt praxisjogosult személyében történt 2022 őszén, az átadás-átvétel ideje alatt a praxis zavartalanul működött.

XIII. kerületi alapellátó rendszer 2022. évi tevékenysége

Elsőként tekintsük át a kerület lakónépességének alakulását az egészségügyi ellátások szempontjából meghatározott korcsoportok szerint.

A fővárosra, nagyvárosokra jellemzően, így a XIII. kerületben is egyes becslések szerint a bejelentett lakosokon kívül több ezer ember tartózkodik életvitelszerűen akár állandóan albérlőként, akár ingázóként, kollégiumokban, munkásszállásokon. Sokan az agglomerációból munkába járók közül is a fővárosban választanak háziorvost a jobb elérhetőség miatt. Ez a körülmény az egészségügyi ellátás szempontjából mind az alapellátásban, beleértve az ügyeleti sürgősségi ellátást, mind a járóbeteg-szakellátásban számos problémát vet fel. Mivel az így megjelenő igények mértéke csak becsült, az ellátásuk nem tervezhető sem szakmai, sem finanszírozási szempontból.

Az ifjúsági (15-18 éves) korosztály létszáma azonban folyamatosan növekszik, különösen az oktatási intézményekbe beiratott létszám, melynek iskola-egészségügyi ellátását a kerületi ellátórendszer biztosítja.

A XIII. kerületben a 2022-2023. oktatási-nevelési évben iskola-egészségügyi ellátásban részesítendő 13.934 tanuló és 2.915 óvodába beiratott gyermek az intézmények által 2022. szeptember 30-án igazolt adatok szerint.

Az iskola-egészségügyi ellátások az oktatási-nevelési intézményekben kötelezően kialakított „orvosi szobá”-ban zajlanak (kivéve a tényleges fogászati beavatkozásokat), azokat az önkormányzati tulajdonú épületekben a tankerületekkel való együttműködési megállapodások alapján részben/egészben az önkormányzat, illetve más intézményekben a fenntartó működteti.

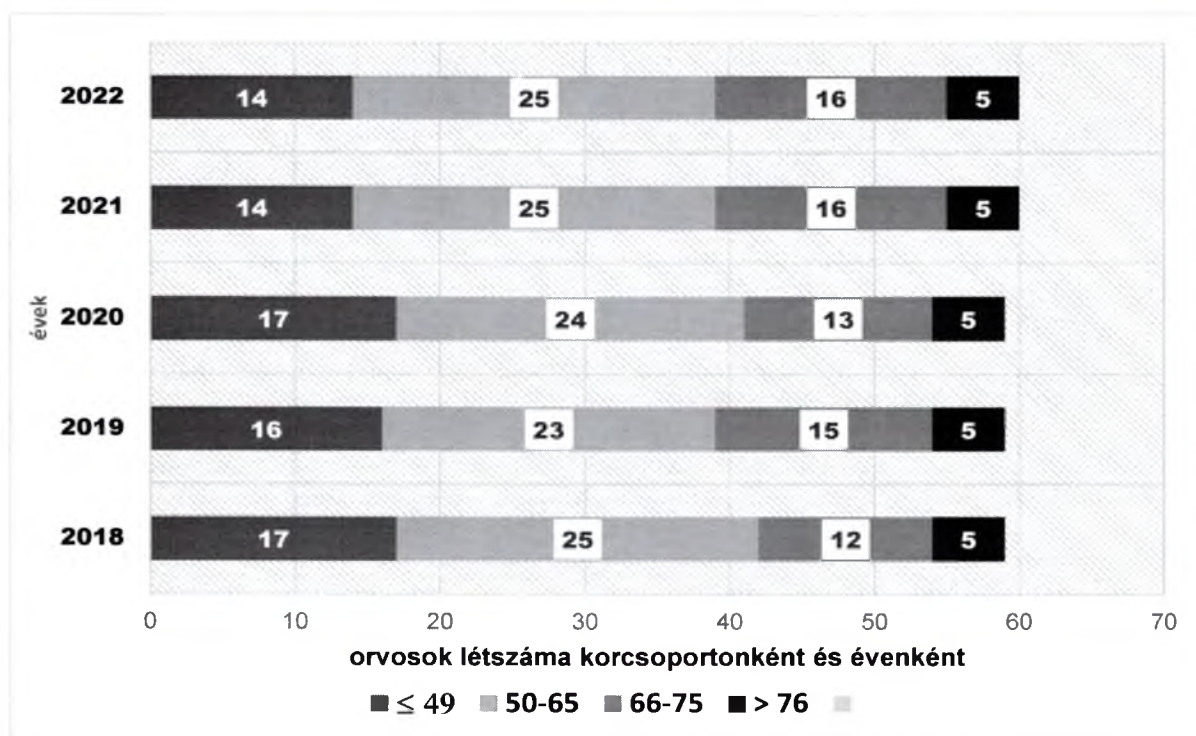
2.1. Felnőtt háziorvosi ellátás

A lakosság egészségügyi alapellátása a háziorvosi körzetekben folyamatos és szakmailag biztonságos annak ellenére, hogy a kerületben dolgozó háziorvosok jelentős része változatlanul az 50 év feletti korosztályba tartozik.

Noha 2021 októbertől mind a 60 felnőtt háziorvosi praxis betöltött, a fiatalabb korosztályokba tartozók aránya az idő múlásával mégsem javult tartósan.

Az átlagéletkor 2022-ben 58,73 év volt, és mindössze 4 felnőtt háziorvos 35-40 év közötti, míg a 65 év fölöttiek száma növekszik.

Felnőtt háziorvosok demográfiai adatainak alakulása 2018-2022. között

Az alapellátás szervezésének az elkövetkező időszakban is fontos feladata a folyamatos fiatalításra törekvés, az orvosok pótlása a háziorvosi körzetekben.

Mivel a háziorvosi praxisok betöltése évek óta országos probléma, és lényegesen nem javított rajta a szakképesítési követelmények lazítása, a számos támogatási/pályázati lehetőség sem, kérdéses a szakorvos pótlás stabilizálása.

A praxiskezelő Országos Kórházi Főigazgatóság irányadó¹ szempontrendszer² 2.640 főnél nem nagyobb körzeteket javasol alakítani (körzet lakosság száma 10%-kal túllépi a finanszírozási minimum kétszeresét: $2 \times 1.200 + 240 = 2.640$), de az ajánlásban arra is kitérnek, hogy jó egészségügyi szakellátó infrastrukturális háttér, valamint a praxisban további szakemberek alkalmazása mellett nem feltétlenül jelent ellátási deficitet a 3000 fős praxis sem.

Fentieket látja igazolni a XIII. kerületi felnőtt háziorvosi praxisok egy kisebb hányada, amelyek kiegészítő szakdolgozói létszámmal, bővített informatikai alkalmazásokkal működtetnek 2.000 bejelentkezettnél nagyobb létszámú praxist.

Figyelembe véve a szabad orvosválasztás lehetőségét, és a XIII. kerület lakóingatlan-állományát, központi elhelyezkedését, jó megközelíthetőségét is, nyilvánvalóan nem egyezik a területi ellátási kötelezettségbe tartozó, lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező, és bejelentkezett páciensek száma. Egyes praxisokban a kétféle mutató számértékében lényeges eltérés nincs, azonban több, alacsony lélekszámúnak tűnő praxisban a bejelentkezett ellátottak száma akár a körzet lakónépességének a kétszeresét is meghaladja.

¹ az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6. §

² <https://alapellatas.okfo.gov.hu/az-okfo-szempontrendszer-a-haziorvosi-fogorvosi-korzetek-kialakitasahoz/>

Felnőtt háziiorvosi praxisokban ellátott betegek száma 2016-2022 között

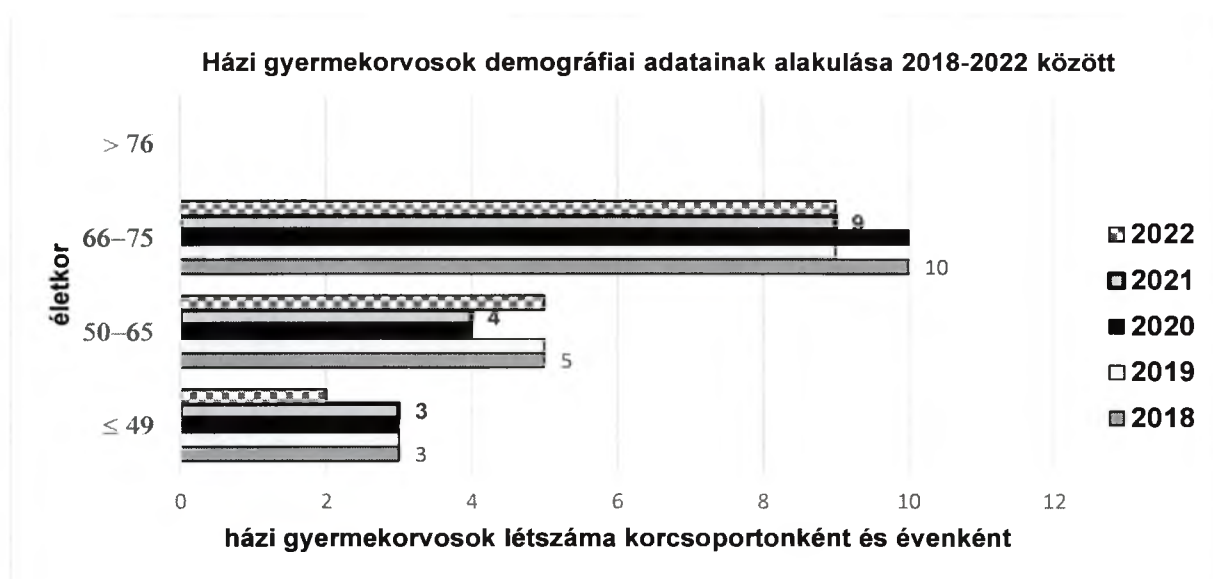
Ellátások/évek	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rendelésen megjelent	423 162	439 142	434 478	443 674	456 039	419 335	401 785
Rendelőn kívüli ellátások	18 000	13 637	12 124	12 226	11 704	13 705	7 705
Telemedicinális ellátások	"	"	"	"	"	121 078	127 166
Összesen	441 162	452 779	446 602	455 900	467 743	554 118	536 656

2.2. Házi gyermekorvosi ellátás

A XIII. kerület gyermeklakosságának házi gyermekorvosi alapellátását területi ellátási kötelezettséggel 18 házi gyermekorvosi körzetben végezték 2022-ben is, melyek közül a Nővér utcai rendelőkben 1 körzet már 2019. május óta, 1 körzet pedig a Révész utcai rendelőknél 2021. január 1-jétől vált betöltetlenné, azóta helyettesítéssel ellátott.

A tartós helyettesítést a rendelőegységekben dolgozó házi gyermekorvosok vállalták, tehát a kerület gyermekellátását hosszabb ideje 16 házi gyermekorvos biztosítja.

A házi gyermekorvosok korösszetétele sem optimális, átlagéletkoruk 2023-ban már 64,25 év.

Átlagos lakosságszám körzetenként és a praxisokba bejelentkezettek átlagos számának alakulása

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lakosságszám körzetenként 0-14 éves	864	816	955	827	778	816	798
Praxisonként bejelentkezettek 0-14 éves	875	846	955	879	843	886	888
Praxisonként bejelentkezettek 15-18 éves	151	151	155	159	160	171	192
Praxisonként bejelentkezettek átlagos száma	1 026	998	1 111	1 038	1 003	1 058	1 074

A házi gyermekorvosi praxisokban átlagosan ellátottak számához feltétlenül hozzá kell tenni, hogy immár 2 éven keresztül, huzamosan 16 gyermekorvos látja el a 18 praxist, tehát az 1 gyermekorvosra jutó bejelentkezett átlagosan 1.190 fő, a 14 évesek és fiatalabbak átlagos létszáma pedig 998 gyermek.

A gyermekorvosi praxisokban lezajlott változások mellett és a pandémia közepette változtak a betegforgalmi adatok is.

Az első pandémiás, 2020. évben bekövetkezett jelentős csökkenést követően a telemedicinális ellátásokkal együtt 2021-ben emelkedett a betegforgalom, majd az emelkedés 2022-ben is folytatódott.

A rendelőben történt ellátások száma már megközelítette a korábbi évek szintjét, miközben a telemedicinális ellátások is lényegesen nagyobb számban fordultak elő a 2021. évinél. A rendelőn kívüli ellátások viszont minimálisra csökkentek.

A házi gyermekorvosi rendelések betegforgalmi adatai 2014-2022 között

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rendelési időben	103 824	103 621	114 285	105 197	104 046	102 546	83 501	82 571	96 417
Rendelőn kívüli ellátások	6 412	9 769	9 774	7 991	3 925	3 514	2 009	1 418	1 241
Telemedicinális ellátások	..	..	..	..	..	..	..	19 308	28 823
Összesen	110 236	113 390	124 059	113 188	107 971	106 060	85 510	103 297	126 481

A házi gyermekorvosi rendelők átlagos betegforgalmának immár lényeges emelkedéséhez hozzátartozik az a körülmény is, hogy a rendelési időket heti 20 órára kellett növelniük a gyermekorvosoknak is a kollegiális vagy szoros praxisközösségbe tartozás – egyúttal a magasabb bérkiegészítés finanszírozásának – egyik feltételeként.

Az ún. prevenciós kiegészítő rendeléseket pedig az OKFŐ által kiadott módszertani útmutatók szerint kell végezni, a teljesítésről a NEAK és OKFŐ felé a megadott rendszerességgel el kell számolni.

Házi gyermekorvosi praxisok tevékenységének fontosabb átlagos mutatói

Praxisonként ellátott esetszám	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
átlag	6 349	5 843	5 780	5 697	4 539	4 666	7 905
átlag 1 napra vetítve	24,89	23,00	23,00	22,70	17,87	21,21	35,93

Az életkorhoz kötött kötelező, valamint az ajánlott, illetve egyéb okból (pl. utazás miatt) választott és elérhető védőoltások a pandémia miatt hozott intézkedések, és a gyermekkorúak körében is jelentős számú lázas megbetegedések (*a láz abszolút ellenjavallata minden védőoltásnak*) mellett is teljesíthetők, illetve elfogadottak voltak.

Megemlítendő, hogy 2022-ben az előző beszámolási időszakhoz hasonlóan, sőt nagyobb intenzitással zajlottak a pandémia okozta megbetegedések mellett más, gyakran súlyos tünetekkel járó légúti járványok a gyermekek között is. Különösen a bölcsődés-óvodás korosztályban voltak jellemzőek a hullámokban zajló, kisebb-nagyobb közösségeket érintő halmozódások, hiszen a kisgyermekek a pandémia kezdetét jellemző általános közösségi korlátozások miatt alig jártak közösségbe, tehát az elmúlt évben koncentráltan „találkozhattak” a tágabb biológiai környezettel, rövid intervallumban zajlott az immunológiai alkalmazkodásuk.

A prevenciók rendelkezések kibővülése, valamint az egymást követő járványhullámokban előfordult magas megbetegedési arány hozta magával mind a járó-, mind a fekvőbetegszakellátásokra utalások növekedését. Érkeztek azonban olyan jelzések a házi gyermekorvosoktól, hogy a gyermekek szakellátásra fogadása sem zökkenőmentes, több kapacitásra volna szükség.

2.3. Ügyeleti ellátás

A háziorvosi ügyelet átalakítása a fővároson kívül 2023. januártól már megkezdődött, 2024. február 29-ig irányozza elő a joghely a lebonyolítását, amely a háziorvosok és körzeti ápolók bevonását célozza az ügyeleti szolgálatba. Budapesten jelenleg még nem kell végrehajtani az Országos Mentőszolgálatnak történő átadást.

Mind a felnőttek, mind a gyermekek számára biztosított ügyeleti ellátás folyamatosan működött annak ellenére, hogy az ügyeleti szolgáltatások átszervezésének hírei a működtetőket tették bizonytalanná, az egészségügyi szolgálati jogviszonyból eredő korlátok pedig nehezítették az egyébként más egészségügyi munkakörben dolgozók ügyeleti szolgálatba bevonását. A járvány újabb hullámai szintén befolyással voltak a humán erőforrásokra.

A gazdasági változások (infláció, energiaár-robbanás) érintették az ügyeletet működtető szolgálatot is.

Mindezek ellenére a szolgáltatás 2022-ben folyamatosan működött.

XIII. kerületi ügyeleti ellátás esetszámainak alakulása 2017-2022. években

év/ellátott	2017	2018	2019	2020	2021	2022
felnőtt	6 513	6 913	6 328	3 049	3 934	5 197
gyermek	3 106	3 132	2 657	916	1 832	2 253

Felnőtt házi orvosi ügyelet

A XIII. kerületben a központi felnőtt házi orvosi ügyeleti szolgálatot az Inter-Ambulance Zrt. látja el.

A felnőtt ügyelet teljes sürgősségi háttérként 0-24 órában, a hét minden napján folyamatosan működik a Révész utcai telephelyen. Az ügyeleti ellátást egy műszakban 2 fő orvos, 1 fő ápoló, 1 fő ápoló-gépkocsivezető végzi.

Az Inter-Ambulance Zrt. 2022-ben 5.197, az előző, 2021. évben 3.934 felnőtt esetet látott el; 2019-ben 6.328, 2020-ban 4.302 volt az ellátások száma az ambulancián, illetve a betegek lakásán, közterületen.

Az ügyeleti ellátásban az előző évihez képest nőtt az esetszám, bár még nem érte el a pandémia előtti szintet.

ellátások	ambulancián megjelent	lakásra hívás	tanácsadás telefonon	összesen
esetszám 2021	2 681	1 167	86	3 934
esetszám 2022	4 208	806	183	5 197

Házi gyermekorvosi ügyelet

A házi gyermekorvosi ügyeleti szolgálatban hétköznap éjszaka (20-08 óra), munkaszüneti napokon folyamatosan (0-24 óra) központi gyermekorvosi ügyelet működik, amelyet az Inter-Ambulance Zrt. lát el, a Révész utcai telephelyen. A XIII. kerület gyermekkorú betegein kívül 5 szomszédos kerület gyermekei számára is itt elérhető a sürgősségi központi ügyelet.

2022-ben 2.253 gyermekkel, míg 2021-ben 1.832 esetben fordultak az ügyelethez (2019-ben 2.675 esetet, 2020-ban 1.032 esetet regisztráltak), tehát lassan visszaáll a területi sürgősségi ellátás szintje, bár változatlanul arról számolt be az ügyelet, hogy a rendelési időben intézhető esetek többsége volt a jellemző.

Az ellátások az elmúlt években a következők szerint alakultak a gyermekorvosi ügyeleten:

év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
eset	3 106	3 132	2 657	1.032	1 832	2 253

Közbeszerzési eljárás alapján szerződött, az orvosi ügyeletet ellátó Inter-Ambulance Zrt. 2022.12.09-én kelt levelében az energia árak okozta gazdasági ellehetetlenülésre hivatkozva azonnali áremelési igényét jelentette be. Elutasítás esetén, az Egészségügyi Szolgálatot szinte megszarolva, december 20-ával a szerződés teljesítésének megszüntetését helyezte kilátásba. Az Önkormányzat bevonásával az Egészségügyi Szolgálat többszöri tárgyalás után, a jogszabályok biztosította korlátok között áremelést fogadott el mind a felnőtt, mind a gyermek ügyelet vonatkozásában. Az emelt összeg finanszírozásával a XIII. Kerületi Önkormányzat biztosított lehetőséget a módosításra.

2.4. Védőnői szolgálat és ifjúság-egészségügyi ellátás

A védőnői ellátás „államosítása” már néhány éve kisebb-nagyobb intenzitással felmerült, de az első tényleges intézkedések – a 2013-14-ben kinevezett miniszteri biztos (ma az OKFŐ népegészségügyért és prevencióért felelős főigazgató-helyettese) erre irányuló feladat-meghatározásán túl – elsőként a 46/2021. (X. 29.) EMMI rendelettel jelentek meg.

Ezek szerint a védőnők szakmai irányítás támogatását a kollegiális védőnői mentorrendszeren keresztül az OKFŐ látja el, és a hatáskörébe tartozó (területi és iskolai) védőnők kötelesek együttműködni az illetékes kollegiális védőnői mentorral. E rendelkezések 2021. november 3-tól hatályosak.

A XIII. kerület védőnöinek kollegiális védőnői mentora 2022. február elején jelentkezett első alkalommal, és az év során néhány értekezletre, valamint számos levélváltásra, eseti és rendszeres adatszolgáltatásokra került sor a közreműködésével, közvetítésével.

A legutóbbi törvénymódosítás értelmében

- a védőnői ellátás 2023. július 1-től állami kötelezettséggé válik;
- a munkáltatói jogokat 2023. július 1-től az az irányító vármegyei intézmény gyakorolja, amely területileg illetékes az érintett védőnői körzet tekintetében;
- az önkormányzat az általa biztosított védőnői ellátás finanszírozására 2023. június 30. napjáig jogosult;
- a települési önkormányzat 2023. július 1. napjával biztosítja az állam számára a 2023. június 30. napján a védőnői ellátásra szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak az ingyenes használatát;
- a települési önkormányzat a 2022. december 31-én a védőnői ellátásra szolgáló ingatlan és ingó vagyonát e feladattól nem vonhatja el.

A XIII. kerületben a területi védőnői körzetek a házi gyermekorvosi rendelőegységekkel közös, 4 telephelyen, a tanácsadó helyiségek közös használatával működnek.

Nem ismert, változik-e az iskolai védőnők jogállása, hiszen a nagyobb városok kivételével a védőnők területi és iskola-egészségügyi ellátásban „vegyes” szolgáltatásként egyaránt érintettek. A XIII. kerületben 16 önálló, iskola- és ifjúsági védőnői állás rendszeresített.

Az iskola-egészségügyi ellátást a jogszabályváltozások tételiesen nem érintették. Az OKFŐ által az utóbbi hónapokban kért különböző adatszolgáltatások között az iskolai védőnői adatok több esetben nem kerültek bekérésre.

Amint a demográfiai és praxisadatoknál már említésre került, a gyermek- és ifjúsági korosztályhoz tartozó ellátandók létszáma 2020-ig összességében emelkedett, ám 2021-ben a trend megtört: a 14 évesnél fiatalabbak száma csökkenni kezdett, miközben az ifjúsági, 15-18 éves korosztály létszáma enyhén növekszik.

Demográfiai változások a 2016-2022 években

Korcsoport/év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 - 14 éves	14 462	14 525	14 793	14 848	14 930	14 680	14 367
15 - 18 éves	2 721	2 752	2 754	2 851	2 924	3 098	3 377
0 - 18 éves	18 914	17 963	20 403	19 085	19 410	17 778	17 744

A XIII. kerület óvodáiban, egyes általános iskoláiban iskola-egészségügyi teendőket részállásban 16 házi gyermekorvos, 8 gyermek-fogorvos és asszisztense lát el, az óvodákban 18 területi védőnő részmunkaidőben, az általános iskolákban 6 főállású iskolavédőnő közreműködésével.

Iskola- és ifjúság-egészségügyi (15-18+ éves középiskolás korosztály) feladatokban 4 főállású, 2 félállású 20-20 órás), nyugdíjas korú ifjúságorvos és 10 főállású ifjúsági védőnő közreműködik, tehát összesen 16 iskolavédőnői státusz rendszeresített.

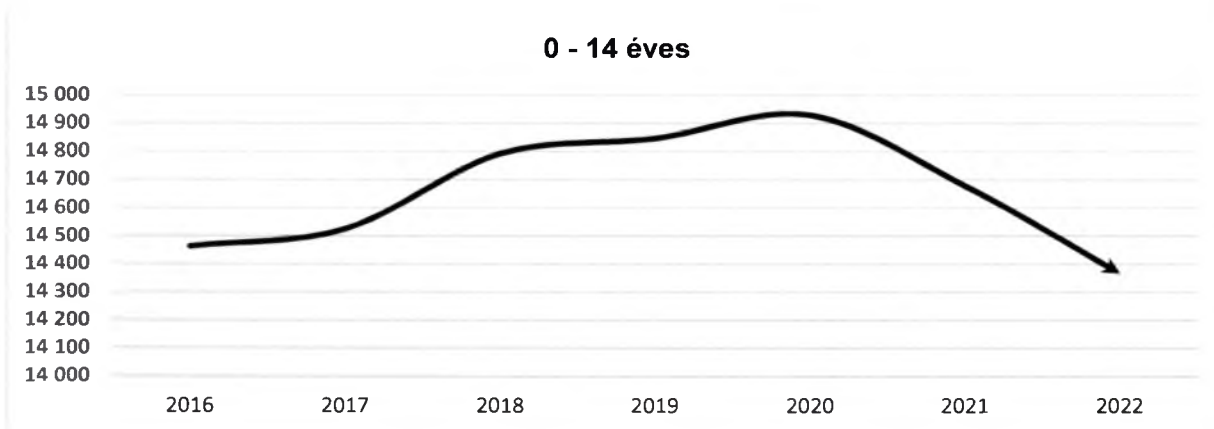
A házi gyermekorvosok a területi védőnőkkel az óvodai és bölcsődei nevelésben részesülő kisgyermekek intézményi egészségügyi ellátásában is részt vesznek.

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a családokkal, oktatási-nevelési intézményekkel szoros kapcsolatot tartva végzi megelőző, főként egészségnevelő tevékenységét.

A védőnők évek óta jelentős ellátotti fluktuációval küzdenek. Míg az egy időpillanatban ellátottként nyilvántartott 0-7 évesek száma védőnői körzetenként 240-290 fő között mozog (átlagosan 260 gyermek), a beszámolási év során 350-600 gondozott „fordult meg” az egyes körzetekben.

A 7. életév betöltésével a területi védőnői ellátási kötelezettségből kikerülő és újszülöttként megjelenő létszám közel azonos, tehát nem magyarázza ezt a különbséget.

A gyermek- és ifjúsági korosztályhoz tartozó ellátandók létszáma 2020-ig emelkedett, ám 2021-ben a 0-14 éves korosztályban a trend megtört.

A NEAK felé kötelezően jelentendő, minden év szeptember 30-án nyilvántartott adatok szerint 2021-ben a gondozott 0-7 évesek létszáma 7.828, a várandósoké 631 volt.

A 2022. szeptember 30-án nyilvántartott, 0-7 éves védőnői gondozottak létszáma jelentősen csökkent, 6.977 fő, a várandósoké enyhén emelkedett 696 főre.

2.5. Fogászati alapellátás

A fogászati alapellátásról - a területi ellátásra kötelezett fogorvosok számszerűsített tevékenységéről - nem rendelkezünk a betegforgalomra vonatkozó, az egyes praxisok tevékenységének összehasonlítására alkalmas adatokkal (számukra nem kötelező a házi orvosokhoz hasonló KSH/OSAP jelentés készítése).

XIII. kerületben ellátandó lakosság létszámának alakulása korcsoportos bontásban 2017-2022.

(fogászati finanszírozás szerinti korcsoportok)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-18 éves korig	17 524	17 462	17 867	17 786	17 810	17 744
19-62 éves korig	74 337	73 992	74 061	73 602	74 199	73 752
62 év felett	25 829	26 074	26 237	25 880	25 618	25 337
Összesen:	117 690	117 528	118 165	117 268	117 627	116 830

2.6. Házi szakápolás

A területünkre jutó vizitszámának és finanszírozásának meghatározása a Kormány Rendelet (43/1999 III.3) ide vonatkozó szabályai szerint történik. A finanszírozási szerződésben lekötött normatív kapacitás összesen 2022. február 01-től 357 db havi vizitre koncentrálódott, amelyből 50-50%-os arányban van a szakápolási és szakirányú rehabilitációs tevékenység szolgáltatás. A szerződésben az elszámolható normatív vizitszám, illetve ellátási napok száma (azaz a kapacitás) és a díjazás összege évente a szolgáltató ellátási területéhez tartozó települések lakosságszáma alapján kerül meghatározásra.

2.7. Foglalkozás-egészségügy

A foglalkozás-egészségügyi alapellátást 2022-ben is 3 szakorvos az általuk alkalmazott szakdolgozókkal (2 fő) látta el, közreműködői szerződéssel.

2022-ben 73 gazdálkodó egységgel volt szerződése a Szolgáltatnak.

Alkalmassági vizsgálatok száma:	2 754 vizsgálat
Foglalkozási megelőző, gondozói tevékenység:	99 fő
Védőoltások száma:	54 fő
Hivatásos gépkocsivezetői alkalmassági vélemény:	4 fő
Menedzserszűrés	5 fő

A foglalkozás-egészségügyi alapellátó szolgálatunk biztosítja az Egészségügyi Szolgálat dolgozóinak az alkalmassági vizsgálatát is.

A házi orvosokkal jó az együttműködés, a kiszűrt eseteket kivizsgálják, az eredményekről tájékoztatást adnak egymásnak.

2.8. Összefoglaló-fontosabb megállapítások

A XIII. kerületben az egészségügyi alapellátás szervezeti felépítése 2022-ben nem változott: 60 felnőtt és 18 gyermekorvosi körzet nyilvántartott önálló praxisként; 2022 végére 2 házi gyermekorvosi praxis betöltetlen, melyet helyettesítéssel működtet immár tartósan a XIII. Kerületi Egészségügyi Szolgálat KNKft., a helyi házi gyermekorvosok közreműködésével. A betöltetlen praxisok

Az infrastruktúra kiváló, a felnőtt praxisok szinte kivétel nélkül önálló rendelőhelyiségben fogadhatják a betegeket, a gyermekorvosok számára a Béke utcai és Ipoly utcai rendelőegységben zsúfoltabbak (2-2 rendelőhelyiség) a körülmények.

A fogorvosi ellátás 14 felnőtt és 8 gyermek fogorvosi körzetben szervezett, a praxisok betöltöttek.

A praxisjoggal rendelkező orvosok (felnőtt háziorvosok, házi gyermekorvosok, alapellátó felnőtt és gyermek-fogorvosok) döntő többsége 2025. december 31-ig, illetve 2026. március 31-ig szóló feladat-ellátási szerződés alapján tevékenykedik.

2 felnőtt háziorvos szerződésének felmondási ideje zajlik, 1 gyermekfogász bejelentést tett a praxisának elidegenítési szándékáról.

Praxisváltás ügyében kezdett tárgyalásokról mindkét felnőtt háziorvos és a gyermekfogász esetében tudomásunk van, utóbbinak a jelentkező fogszakorvossal tett adásvételi szándéknyilatkozata alapján megindult az eljárás is (*SZEM Bizottság ülése 2023. március 7.*).

A központi ügyeleti, a védőnői és az iskola-egészségügyi ellátás szintén változatlan szervezeti keretek között, minimális személyi változásokkal működött 2022-ben.

Az egészségügy átalakítására vonatkozó kormányzati intézkedési tervek beharangozása, majd a kommunikációs deficittel párosuló infláció és energia-árrobbanás nyugtalanságot, bizonytalanságot keltett, de az Önkormányzat által biztosított jelentős működési támogatás – tényleges rezsiköltségek helyett szimbolikus átalánydíj fizetési kötelezettség – szilárd hátteret jelent a kerület alapellátó egészségügyi szolgáltatóinak.

Az ügyeleti szolgáltatónál az infláció, és különösen az energiaár-robbanás indukált önerőből áthidalhatatlan nehézségeket, melynek következtében szerződésmódosítást kezdeményeztek. A tárgyalások 2022. decemberben kezdődtek, 2023 februárban sikerült olyan megállapodást kötni, amely lehetővé teszi a változatlan szakmai tartalommal történő ügyeleti ellátást az év végéig (*gyermekügyelet*), illetve 2024. márciusig (*felnőtt ügyelet*) érvényes közbeszerzési szerződések alapján. Az azt követő időszak ügyeletszervezése a kormányzati intézkedések adta lehetőségektől függ.

Információink szerint a kerület praxisjogosult orvosai szinte kivétel nélkül regisztráltak a területi kollegiális praxisközösségbe, mely a fővárosban kerületenként meghatározott.

A XIII. kerületből 2 felnőtt háziorvosi, 1 házi gyermekorvosi, 1 vegyes (felnőtt háziorvosok és házi gyermekorvosok), valamint az alapellátó fogorvosok 1 szoros praxisközösségét jegyeztették be, mindannyian a konzorcium formációt választották.

A lakosság egészségügyi alapellátása a körzetekben folyamatos és szakmailag biztonságos volt, de a kerületben dolgozó háziorvosok és házi gyermekorvosok jelentős része az 50 év feletti korosztályba tartozik (*2023-ban a felnőtt háziorvosok átlagéletkora 59,87 év, a házi gyermekorvosoké 64, 25 év, és csupán 4 felnőtt háziorvos 35-40 év közötti.*)

A felnőtt háziorvosi körzetek területének átlagos bejelentett lakosságszáma lényeges különbségeket nem mutatott az elmúlt években. Aránytalanságok kialakultak, ami a lakosságszámhoz igazított szabályozás/finanszírozás esetén a körzethatárok módosítását szükségessé tehetik.

A gyermekkorú lakosság számának növekedése megtorpan. Az egyes körzeteket érintő, szükséges/lehetséges módosítások vizsgálata megkezdődött.

Az elmúlt év betegforgalma a jelentések szerint emelkedett, de mind a felnőtteket, mind a gyermekeket ellátó körzetekben a jelenléti betegellátás alacsonyabb volt a járvány előtti években regisztráltnál.

Az iskola-egészségügyi ellátás biztosításában érintett, nappali oktatásban, köznevelési intézményben tanulók száma enyhén emelkedett, míg a kisgyermekek száma csökkent a kerületben.

A védőnői szolgálat munkatársai szorongással néznek a munkáltató-változás elé, annál is inkább, mivel kevés érdemi információ érkezik az ellátás átszervezésének menetéről.

Mindent összevetve a XIII. kerület alapellátó hálózata a számos nehezítő körülmény ellenére 2022-ben is teljesítette alapfeladatait, és döntően kész a következő években is a lakosság egészségének megóvásaért, a betegek egészségi állapotának javításaért tevékenykedni.

3. Járóbeteg szakellátás

A járóbeteg szakellátás kapacitása 2022. évben nem változott. Összességében továbbra is 1.650 szakorvosi óra/hét, illetve 480 nem szakorvosi óra/hét kapacitással rendelkezünk. A szakterületek száma eggyel növekedett, a korábbi 30-ról 31-re. 2022. április 01-től heti 18 órában Endokrinológia szakrendelés indult el a Visegrádi utcai telephelyen.

Fontos feladatunk volt, hogy az Üzleti tervünkben célul kitűzött, a kerület lakosságának magas szintű orvosszakmai ellátását biztosító műszerfejlesztéseket az Egészséges Budapest Program keretében maradéktalanul végrehajtsuk, melynek következtében mintegy 541.203 e Ft értékben kerültek műszerek és modern orvosi technológiák beszerzésre. Ebből a legnagyobb tételek az urológiai és radiológia UH készülékek, mammográf készülék, gasztroenterológiára video gasztroszkóp-kolonoszkóp, altatógép, szemészeti oct készülék, egynapos szemészeti eszközök, bőrgyógyászati lézer berendezés, kardiológiai terheléses rendszer, prosztatata termoterápiás készülék.

A magas színvonalú „hightech” eszközök beszerzésével jelentősen javítható a műszeres prevenció hatékonysága. A korszerű műszerezettség és infrastruktúra gyorsítja és jelentősen segíti a diagnosztikai munkát, a terápiás tevékenységet és lehetőséget ad a hatásos gondozásra, illetve rehabilitációra. Kiemelendő a különböző szakterületek képalkotói minőségének, mennyiségének és hozzáférhetőségének a javítása, az egynapos sebészeti beavatkozások profiljának bővítése, valamint a lézersebészet szélesebb körűvé tétele, több szakmára való kiterjesztése. Az Egészségügyi Szolgálat vezetése kiemelt figyelmet fordít a műtő és a manuális osztályok sterilitásának betartására és minőségi fertőtlenítő anyagok beszerzésével, valamint rendszeres higiéniai felülvizsgálatokkal kívánja folytatni az eddig sikeres gyakorlatot. Ez biztosítja az egynapos sebészet keretei között a fertőzés- és szövődménymentes műtétek lehetőségét. Megítélésünk szerint az Önkormányzat gondoskodásának és törődésének következtében a betegbiztonság maximális garanciája teremthető meg. Az Önkormányzat által nyújtott támogatás lehetővé teszi a magas szintű prevenciót, a daganatos betegségek időben történő észlelését. Az Egészségügyi Szolgálat kiemelt műszeres ellátottsága európai szintű betegellátást biztosít a kerület lakóinak részére.

Az önkormányzati források biztosítása 2022-ben is támogatta mind a szakrendelő intézetben folyó diagnosztikus vizsgálatok, mind a preventív jellegű szűrővizsgálatok során használt orvosi berendezések beszerzését, valamint speciális infrastruktúrák kialakítását.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a központi betegirányítás és előjegyzés mind a klinikai szakmák, mind a labordiagnosztika területén bevált, a betegek elfogadták. A rendszer zökkenőmentesen működik. Alapvető cél az, hogy a járóbeteg szakellátás tervezhetőbb legyen és javítsuk a költséghatékonyságot.

A járóbeteg szakellátás betegforgalmi adatait elemezve 2022. évre az alábbi főbb mutatók és megállapítások a jellemzők.

- A **járóbeteg szakellátásban** összesen 297.663 esetet láttunk el 1.308.688 beavatkozásszámmal az év folyamán. Az esetszám az elmúlt évhez képest 115,3 %-os, míg a beavatkozásszám 112,6 %-os teljesítést mutat. A pontszámok 111 %-os teljesítést mutatnak a 2021. évi nagyságrendhez.
- A kiszervezetten működő **laboratórium betegforgalma** 92,2 %-os teljesítést mutat a 2021. évi betegforgalomhoz viszonyítva, a pontszámoknál 113,8 %-os a teljesítés. A TVK keret (havi 6,035 M pont) felett a finanszírozás lebegtetett pont/Ft értéken történik változatlanul.
- **Egynapos sebészetünkön** 2022-ban 1.485 műtétet végeztünk el, jelentett súlyszámunk 999,64 HBCs volt az év folyamán.

A járóbeteg szakellátás részletes adatait az **1. és a 2. sz. mellékletek** tartalmazzák.

A jelenlegi struktúrában vizsgálva a két telephely teljesítményeit, megállapítható, hogy a párhuzamos rendelések tekintetében a teljesítmények fokozatosan kiegyenlítődnek.

A Szolgálatunk részére megszabott tervezett éves kereteket és azok teljesítését a **4. sz. mellékletben** részletezzük.

A tervezett éves keretek pontjait tekintve intézetünk 2022-re a NEAK-tól 487.225.995 jelenthető járóbeteg pontot kapott. Ha összevetjük a NEAK által elfogadott pontok mennyiségét (386.390.141 pont) a rendelkezésre álló TVK-val, megállapítható, hogy a teljesítés 79,3 %-os volt a NEAK évben (2021. november – 2022. október), míg a finanszírozás a már említett átlagfinanszírozási rendszerrel történt a COVID miatt.

Az egynapos sebészetben az előjegyzési időket vizsgálva - összehasonlítva az országos és fővárosi átlagokkal - megállapítható, hogy a Társaságnál a kivizsgálás után a műtétet általában 2-4 héten belül elvégezzük, ellentétben a máshol tapasztalható több hónapos várakozási időkkel szemben. Az Egészségügyi Szolgálat mindent megtesz azért, hogy a betegek az egynapos sebészet keretében definitív ellátást kaphassanak, így mentesülhessenek egy kórházi ellátással együtt járó stressztől, esetleges infekciótól, valamint, hogy saját megszokott szociális és családi környezetükben gyógyulhassanak úgy, hogy az operáló orvossal gyógyulási folyamatuk teljes időtartama alatt módjuk legyen kapcsolatot tartani, felvilágosítást kapni, valamint esetleges problémáikat kezelni.

Az egynapos sebészet egyéb részletes adatait a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

4. Bevételi tervek teljesítése

2022. évi tényleges bevételünk 4.608.856 e Ft, a tervezett bevételhez a teljesítés 102,8 %-os volt.

A NEAK-tól származó bevételeink változását a bázishoz (2021.) és a tervhez viszonyítva az alábbiakban mutatjuk be.

Érték: e Ft-ban

Szakterület	Változás 2021-hez viszonyítva	Eltérés a tervtől
Járóbeteg szakellátás	+ 6.233	+ 28
Egynapos sebészet	+ 46.962	+ 58.738
Laboratórium	+ 15	+ 9
Ugyeleti ellátás	- 179	- 137
Fogászat	+ 4	+ 5
Háziorvos	- 28.797	- 20.093
Házi szakápolás	+ 246	+ 248
Védőnők	+ 399	+ 187
Iskola-, ifjúság-egészségügy	+ 97	- 39
Jogviszony ellenőrzés	- 75	- 83
NEAK struktúraátalakításhoz kapcsolódó díj	- 3.718	+ 780
NEAK bértámogatás, bérkiegészítés	+ 478.615	-99.410
NEAK nyugdíjpótló támogatás	+186.144	+ 43.094
NEAK COVID-19 oltópont finanszírozás	-5.725	+ 4.124
Összesen:	+ 680.221	- 12.549

A NEAK bevételek a bázisévhez képest jelentős emelkedést mutatnak. Ennek oka egyrészt a már említett átlagfinanszírozás a COVID miatt, illetve az év közben életbe lépett Eszjtv. hatása (bértámogatás, nyugdíjpótló támogatás). A NEAK bevételek alakulása összeségében a tervezetthez képest minimális eltérést mutatott.

A fogászat bevétele a szájsebészet és a fogszabályozás területének bevételét tartalmazza. Az év folyamán 100,2 %-os volt a bevétel teljesítménye a területnek a tervhez képest.

Külön soron szerepeltettük a háziorvos helyettesítésre kapott bevételét, melyet egy az egyben tovább utalunk a helyettesítő háziorvosoknak (23.107 e Ft), tehát ezen összeg ráfordításként is, mint átmenő tételek megjelennek a könyveinkben.

Összeségében a NEAK bevételek éves teljesítése a tervhez képest 99,7 %-os volt. Az összes bevétel tekintetében 102,8 %-ban sikerült a tervet teljesíteni.

A saját bevételek területén 2022. évben 176.378 e Ft-ot realizált a Társaság, mely a tervezett bevételhez viszonyítva 130,2%-os teljesítést jelentett.

A részletes, erre vonatkozó adatokat az **5. sz. melléklet** tartalmazza.

Az Önkormányzat 2022-ben 453.649 e Ft-os működési támogatással segítette Társaságunk gazdálkodását, figyelembe véve a Társaság likviditási helyzetét. 2022. évben az Önkormányzat fejlesztési támogatásként 580.000 e Ft-ot biztosított az Egészségügyi Szolgálat részére, melyet az Egészséges Budapest Program támogatása nyújtott az Önkormányzat számára a megkapott 1.500.000 e Ft-ból.

Pénzforgalom nélküli egyéb bevételként 276.194 e Ft-ot realizáltunk 2022-ben. Ezen bevételi soron a korábbi években fejlesztési támogatásból – amely a mérlegünkben halasztott bevételként van elszámolva a passzív időbeli elhatárolások között – vásárolt eszközök elszámolt amortizációjának visszakönyveléséből adódó összeg szerepel. A fejlesztési támogatásból vásárolt eszközök amortizációjára ez a halasztott bevétel ad

fedezetet az érvényes számvetési előírások szerint. A legjelentősebb tétel ezen bevételek között a 2017. év folyamán megvalósult CT/MR Centrum beruházás amortizációjának 2021. évre elszámolt nagyságrendje jelentette, mely beruházásokat az Önkormányzat biztosított.

5. Költségtervek teljesítése

5.1 Létszám és személyi juttatások

Létszám helyzet

Az Egészségügyi Szolgálat 2022. január 1. napjától hatályos üzleti tervében és munkaköri táblázatában 272 státusz került jóváhagyásra.

A 2022. évi átlagos statisztikai létszámot – az orvosokat külön kiemelve – az alábbi táblázat tartalmazza:

	2022. évi	
	átlagos statisztikai létszám	
	összesen	ebből orvos
Igazgatás	23,1	
Portaszolgálat	7,92	
Otthoni szakápolás	1,14	
Iskola-egészségügyi ellátás	5,42	5,42
Járóbeteg szakorvosi ellátás	163,72	51,69
Egynapos sebészet	13,18	3,18
Fogorvosi szakellátás	4	2
Védőnői Szolgálat	42,59	
Összesen	261,07	62,29

Az átlagos statisztikai létszám tartalmazza - számított értéken - a részmunkaidős és további jogviszonyban, valamint a közreműködői szerződéssel foglalkoztatottakat is.

A 2022. évi létszámadatokat a **6. sz. melléklet** tartalmazza.

A 2022. évi fluktuáció alakulását az alábbi táblázat mutatja:

	orvos	felsőfokú végzettségű	szakdolgozó	egyéb	Összesen
Engedélyezett létszám (státusz) 2022.01.01.	61,2	68,2	103,35	39,25	272
Nyitó /fő 2022.01.01.	95	65	117	31	308
Belépett (fő)	13	7	17	5	42
Kilépett (fő)	10	8	15	7	40
Záró/fő 2022.12.31.	98	64	119	29	310

- fenti számok a közreműködői szerződéssel (vállalkozók) foglalkoztatottakat nem tartalmazzák, 2022. évben a vállalkozó orvosok száma 5-re csökkent.

A fluktuáció éves szinten 13%-os mértékű volt. Az egészségügyi szolgálati jogviszony megszüntetését már nem tiltja jogszabály.

2022. év rendkívüli eseményei

A 2022-es évben többnyire már nem a koronavírus által meghatározott események történtek.

A következmények azonban sorban visszaköszönnek a mindennapokban.

A 2022. évi bérfelhasználást a tervhez viszonyítva a **7. sz. mellékletben** mutatjuk be, melyből megállapítható, hogy az éves tervhez hasonlítva 96%-os a teljesítésünk, 3 218.056 e Ft.

A bérköltségek legnagyobb eleme, az alapbér az előző évihez képest 25%-kal növekedett. Magyarázat erre részben az új szolgálati jogviszony orvosi bértáblája, amely az orvosok bérét 2022. január 1-től 28,57%-kal emelte, valamint az egészségügyi szakdolgozók ugyanekkortól hatályos 21%-os béremelése. Az igazgatási területen dolgozó munkatársak 2022. január 1-től átlagosan 10%-os béremelésben (8% és 16% közötti) részesültek.

Az összes alapbér felhasználás a tervezetthez képest 91,4% lett.

Magyarazatként szorosan kapcsolódik ehhez a tételhez a rekord mértékű betegszabadság, amely az előző évhez képest 224%-os kiadást jelentett, valamint a táppénz hozzájárulás, amely az előző évihez képest 167%-os, a tervhez képest pedig 304%-os többletkiadást jelentett.

A nyugdíjas munkatársak a nyugdíj helyett a bérelemként viselkedő jövedelemkiegészítésben részesülnek, melynek 2022. évi mértéke az előző évi összérték 186%-a lett, 402.501 e Ft. Ebben benne van a havi jövedelemkiegészítéseken kívül a 2021. évi 13. havi jövedelemkiegészítés, valamint a 2021. évi nyugdíjprémium, a 2022. évi éves emelés és az a tény, hogy több nyugdíjas munkatárs van, mint az előző évben.

Az év során az egynapos sebészeti jutalék a tervezett mértékhez viszonyítva mintegy hétszerese, a 2021. évhez képest több, mint a háromszorosa lett. Február hónaptól működött tovább a várólista csökkentési program, amely a betegellátás lemaradásainak felszámolására irányul úgy, hogy a HBCS-n felüli teljesítményeket extra 30%-os díjjal motiválta, amelyet a tevékenységben ellátást végzők díjazására kellett fordítani, ami önmagában éves szinten csaknem 29.000 e Ft-ot jelentett. Ez azt jelenti, hogy az egynapos sebészeten dolgozó kollégák közül többen majdnem megduplázták a havi alapbérüket. Az éves jutalmazásra fordított kiadások a tervezett összeg felének megfelelő mértékben valósultak meg.

A továbbképzési költségek a pandémia miatti jelentős mértékű csökkenést követően lassú emelkedésbe kezdtek. A továbbképzési költségek 2022-ben az éves tervezett mérték 20%-ában valósultak meg. A továbbképzések kezdenek online-ból a személyes jelenlét irányába változni a pandémia előtti állapothoz hasonlóan.

A koronavírus és szövődményei miatt egész évben ismét sok volt a dolgozói betegállomány, ami munkáltatói részről a betegszabadság-költséget az előző évi összegnek több, mint a duplájára emelte. 2022. évben 29 foglalkozási megbetegedést jelentettünk - covid érintettség - a BFKH Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztályra. A visszajelzés az adott esetekben az illetékes hatóság határozatát jelenti, amelyben döntést hoz arról, hogy a dolgozó a munkahelyi megbetegedésért 100 %-os táppénzben részesülhet-e, vagy sem.

Az egészségügyi dolgozók ingyenes közlekedési lehetősége a veszélyhelyzet végével megszűnt. A közlekedési költségek a veszélyhelyzet miatti ingyenes közlekedési

lehetőségek megszűnése okán évi 2,857 e Ft-ra emelkedtek. A 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése értelmében ugyanakkor minden munkatársunk részére biztosítottuk az évi 12 alkalomra szóló utazási kedvezmény igénybevételének lehetőségét utazási utalvány formájában.

Védőoltás igazolása

A 449/2021. (VII. 29.) Korm. rendelet a koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételéről kötelezővé tette az egészségügyi dolgozóknak a védőoltást és kimondta azt is, hogy aki nem oltatja be magát, annak foglalkoztatotti jogviszonyát meg kell szüntetni, és felmentési idő, végkielégítés sem illeti meg. Ez a szabályozás kiemelten az egészségügyi ellátórendszer folyamatos működését, illetve a betegellátás biztonságát, a társadalom tagjai, a betegek élethez és egészségéhez való jogának érvényesülését szolgálta.

Ezt a feltételt az Intézet vezetése indokoltnak tartja változatlanul fenntartani, így Intézetünkben minden munkatársunk továbbra is megfelel a korábbi jogszabályi előírásoknak, a szükséges igazolásokat valamennyi dolgozó benyújtotta. Az új belépő dolgozók esetében felvételi követelménnyé vált az oltási igazolás előzetes benyújtása.

A korösszetétel alakulása

A szervezet tevékenységének ellátásában 2022.12.31-én 310 fő vett részt. Változatlanul az orvosok átlag életkora a legmagasabb. A szakdolgozók átlag életkora nem változott.

A szervezet tevékenységének ellátásában részt vevők életkora 2022.12.31-i állapot szerint

		20-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-	Összesen	
1	Orvosok	3	11	5	14	39	21	5	98	32%
2	Felsőfokú végzettségűek	13	13	12	12	11	3	0	64	21%
3	Szaktervezők	3	9	28	43	31	5	0	119	38%
4	Egyéb			7	9	11	2	0	29	9%
	Összesen:	19	33	52	78	92	31	5	310	100%
	Az összlétszám hány %-a:	6,13%	10,65%	16,77%	25,16%	29,68%	10%	1,61%	100%	

Az elmúlt évi kortáblázathoz képest többen lettek a 31-40 és a 71-80 év közötti korcsoportban.

A többi korcsoportban csökkenés mutatkozik az elmúlt évi kortáblázathoz képest.

Összességében a dolgozók 33,5%-a 50 év alatti, a dolgozók 66,5%-a pedig 50 év feletti életkorú, tehát egyharmad/kétharmad az arány. Tavaly 35%-65% volt ez az arány.

Szakorvosok

A szakorvosi létszám az összlétszám kb. egyharmada. Ez évek óta egyezően alakul. Az orvosok közül 19 fő (20%) 50 év alatti, 79 fő (80%) 50 év feletti.

3 fő orvos tartozik a legelső korcsoportba (30 év alattiak), ők valamennyien szakorvosjelöltek, szakvizsgájuk egyelőre nincs, munkájukat szakorvos szakmai felügyelete mellett végzik.

A 98 fő orvosból 65 fő 60 évnél idősebb (az orvosok létszámán belül ez 66%). Közülük (a 60 évnél idősebbek közül) sokan (23 fő, ez 35 %-os arány) teljes munkaidőben dolgoznak.

Az orvosok 55%-a (54 fő) nyugdíjas.

A 162/2015.(VI.30.) Korm. rendelet 17 § (4) bekezdése alapján 2022. évben a hiányszakmák között országos hiányszakmaként határozta meg az egészségügyért felelős államtitkár az Intézményünkben is alkalmazott szakmák közül az érsebészetet. Budapesten hiányszakma a fentiekén túlmenően Intézményünkben is alkalmazott szakmák közül az aneszteziológia, radiológia, fül-orr-gégégyógyászat, ortopédia és traumatológia, urológia, pszichológia, kardiológia, bőrgyógyászat, gasztroenterológia, belgyógyászat, sebészet és a reumatológia.

A szakorvosi ellátottság csaknem teljes körű.

A 2022. december 31-én meglévő orvosi státuszok szakterületenkénti alakulása szerint minimális, 0,3 státusz többlet van az egynapos sebészet aneszteziológiáján. A legnagyobb hiány a sebészetben van, ahol jelenleg 1,7 státusz betöltetlen. Ugyancsak 0,8 állás betöltetlen a radiológián és a szemészetben. Szakorvost keresünk 0,46 állásban a reumatológiára, heti 1-2 rendelésre fül-orr-gégészetre, kardiológiára, heti egy rendelésre nőgyógyászatra és traumatológiára. A megüresedett helyek betöltésére tett erőfeszítések változó eredménnyel zárulnak. 18 orvos lépett be 2022. év folyamán (közülük 5 fő már a nyitó létszámban benne van, ezért a fluktuációról szóló táblában csak 13 fő szerepel), ez is azt támasztja alá, hogy munkáltatói részről komoly odafigyelés és érdemi tevékenység kíséri az üres állások betöltésére irányuló szándékot. Nagyon sokan csak részállás betöltésére vállalkoznak, és a várható változások miatt bizonytalanok. A korábbi évek vállalkozó orvosai mintegy 80%-át az egészségügyi szolgálati jogviszony keretein belül alkalmazzuk, mivel az új jogszabály 2023. december 31. napját követően nem teszi lehetővé vállalkozási formában a járóbeteg szakellátást. Ennek eredményeként a vállalkozó orvosok száma az eddigi évek 24-25 fős létszámáról 5-re csökkent.

Nyugdíjasok foglalkoztatása, létszáma

Szervezetünk működésének továbbra is fontos része a nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása.

Ez hosszú ideje így van, nagyon komoly szerepet töltenek be a gyógyító tevékenység ellátásában.

A nyugdíjasok létszámát az aktuális adórendszer egyre kedvezőbb szabályozására tekintettel érdemes áttekinteni, a munkavállalói és a munkáltatói terhek is igen jelentősen csökkentek ebben az érintetti körben. Jelentősen módosultak a nyugdíj melletti keresőtevékenység szabályai.

Szakmacsoporttól függetlenül tény, hogy Intézetünk nyugdíjas munkavállalói nélkül az alaptevékenységet nem lehet ellátni.

A szervezetben jelenleg dolgozó nyugdíjasok arányát munkaköri felosztásban az alábbi táblázat mutatja be, amelyből látható, hogy minden harmadik dolgozó nyugdíjas.

		Létszámuk összesen	Ebből nyugdíjas	Nyugdíjasok aránya a szakmacsoporton belül
1	Orvosok	98	54	55%
2	Felsőfokú végzettségűek	64	12	19%
3	Szakdolgozók	119	34	29%
4	Egyéb	29	13	45%
	Összesen:	310	113	36%

Védőnői ellátás

2022. január 1-től az egészségügyi dolgozók és a védőnők jogszabály alapján részesültek 21%-os béremelésben.

A pótlékok 2022. évben kifizetett összege 26.524,5 e Ft, ami havonta átlagosan védőnőnként bruttó 53,9 e Ft-ot jelentett. A távollévők járandóságai a munkát ténylegesen ellátó helyettesítő személyek részére maradéktalanul kifizetésre kerülnek. Jelenleg öt tartós távollévő (GYED, GYES) védőnő van, ebből egy státuszon határozott idejű szerződéssel dolgozik egy védőnő, négy további tartós távollévő státuszán pedig helyettesítéssel dolgoznak.

A védőnői szakmacsoport életkor szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

	Életkor:	20-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-	Összesen
2022.12.31.	Védőnők	9	9	10	10	7	2	47
	A védőnői létszám hány %-a:	19,1%	19,1%	21,3%	21,3%	14,9%	4,3%	

A legfiatalabb védőnő 25 éves, a legidősebb 74.

A védőnők közül 28 fő (59,6%) 50 év alatti, 19 fő (40,4%) 50 év feletti.

A koreloszlás ebben a szakmacsoportban a legkiegyensúlyozottabb.

Közülük 7 fő nyugdíjas dolgozó (15%).

Nagy gond ugyanakkor az utánpótlás kérdése. Két védőnő lépett ki az év folyamán, mivel a lakóhelyükhöz jóval közelebbi állásajánlatot kaptak. Helyükre egy védőnőt tudtunk felvenni.

Az iskolaorvosok helyzete

A szervezet iskolaorvosai alapellátási feladatok keretében a kerületi alap- és középfokú tanintézményeinek iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátását végzik. Az iskola-egészségügyön jelenleg négy teljes- és két részállású orvos van, valamennyien nyugdíjasok. Munkájuk nélkülözhetetlen.

Sokszor fordulnak szakorvosi ellátásért Intézményünkhöz a kerületi oktatási intézmények fiataljai az iskolaorvosok közvetítésével. Ez szintén azt jelenti, hogy az iskolaorvosok tevékenységére nagy szükség és igény van.

Egészségügyi szakdolgozók korösszetétele

	20-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-	Összesen
Szakdolgozók	3	9	28	43	31	5	0	119
Nyugdíjas	0	0	0	4	26	5		35
Nyugdíjas %:				9,30%	83,87%	100%		29,41%

A legfiatalabb szakdolgozó 24, a legidősebb szakdolgozó 73 éves.
A szakdolgozók közül 40 fő (33,6%) 50 év alatti, 79 fő (66,4%) 50 év feletti.

Egészségügyi szakdolgozók béremelése

A 139/2019.(VI.14) Kormányrendelet a Szolgáltatnál munkavállalóként alkalmazásban álló szakdolgozókra vonatkozóan 2022. január 1-től 21%-os alapbér-emelést rendelt alkalmazni.

Az orvosok, védőnők és szakdolgozók havi bértámogatásának alakulása

Az intézetben dolgozók havi bértámogatásának igénylése 2022. évben az alábbiak szerint alakult (adatok e Ft-ban):

	2022.					
Jogcímek	január	február	március	április	május	június
Bértámogatás	80 496,1	120 199,3	119 482,4	120 024,0	120 709,0	119 656,4
Jövedelemkiegészítés	23 722,4	31 584,2	28 372,4	34 313,3	55 173,4	26 065,5
Műszakpótlék	1 438,4	1 998,0	2 440,5	2 370,9	2 191,3	2 783,6
Összesen:	105 656,9	153 781,5	150 295,3	156 708,2	178 073,7	148 505,5

	2022.					
Jogcímek	július	augusztus	szeptember	október	november	december
Bértámogatás	119 222,2	118 763,2	118 774,9	117 697,5	120 714,6	119 319,7
Jövedelemkiegészítés	31 331,8	27 951,3	33 695,6	44 701,8	30 628,8	34 873,7
Műszakpótlék	1 779,6	2 087,1	1 794,6	1 142,9	1 439,2	2 292,6
Összesen:	152 333,6	148 801,6	154 265,1	163 542,2	152 782,6	156 486,0

A számokból látszik, hogy a dolgozói bérekhez februártól kezdődően havonta 150 M Ft körüli összegek igénylésére és elszámolására került sor, ami éves szinten **1.821.232,2 e Ft** összeget jelentett.

A fenti, havonta igényelt összegek közül a nyugdíjat helyettesítő jövedelemkiegészítés juttatással havonta kell elszámolni, valamint éves szinten is.

A nyugdíjpótló juttatások körébe tartozott jogszabályi rendelkezés alapján 2022. évben a 2021. évi nyugdíjprémium és 13. havi nyugdíj is.

Portaszolgálat

A portaszolgálat ellátását saját munkatársakkal látjuk el.

A portaszolgálat a Műszaki Osztályhoz tartozó szervezeti egységként üzemel. 4-4 fő látja el a 0-24 órás szolgálatot mindkét telephelyen, hétvégén is. A tevékenység biztonságos ellátása érdekében a szabadságok, illetve váratlan helyzetek megoldása céljából megbízási szerződéssel alkalmazunk szintén óradíjas portást.

A portaszolgálati dolgozók óradíja a minimálbérhez igazodik minden évben. 2022. január 1-től a 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet havi bruttó 200 e Ft-ban állapította meg a havi minimálbér összegét, amely az előző évihez képest 19,47%-os emelést jelentett.

2022. évben a portaszolgálat zavartalanul látta el a működését.

Igazgatási dolgozók támogatása

Az igazgatáson dolgozó 21 munkatárs részére 2022. január 1-től átlagosan 10%-os alapbér emelés történt.

Semmelweis napi jutalom

2022. évben már a szokásos időben került megrendezésre az egészségügy legnagyobb ünnepe, a Semmelweis Nap, mely alkalomból 34 dolgozó részesült jutalmazásban összesen nettó 3,980.000 Ft összegben.

Egyéb juttatások:

- Nyugdíjpótló juttatás jogcímen 2022. évben 402.501 e Ft került kifizetésre.
- Az egynapos sebészeten 2022. évben összesen 38.697 e Ft jutalékot fizettünk ki.
- Rendkívüli munkavégzés jogcímen 4.229 e Ft került számfejtésre.
- Jutalom címén 7.488 e Ft-ot fizettünk ki (ez tartalmazza a Semmelweis napi, valamint a különböző plusz munkavégzésért adott jutalom címén kifizetett összegeket).
- Temetési segélyben 8 főt részesítettünk 200 e Ft összegben.
- Szolgálati elismerést 11 fő kapott 33.580 e Ft összegben.
- Képzési támogatást az elmúlt évben 29 fő részére utaltunk 841 e Ft-ot.
- A béren kívüli juttatásoknál a munkavállalók OTP SZÉP kártya juttatásban részesültek 47.737 e Ft értékben.
- Iskoláztatási támogatást adtunk 37 munkavállalónk 58 gyermeke részére összesen 1.160 e Ft összegben.

5.2 Anyagköltségek

A 2022. évi tényleges anyagfelhasználásunk összesen 152.934 e Ft volt, ami 52,9 %-os túllépést jelentett a tervezetthez képest.

Adatok a **8. sz. mellékletben**.

Anyaggazdálkodásunkon belül az egyes tervsorok betartása az alábbiak szerint alakult:

- o az egészségügyi szakmai anyagoknál 45.097 e Ft-tal többet használtunk fel az előirányzatnál (161,8 %), amit az egynapos szemészeti műtéteknél felhasznált lencsék száma indokolt a várólista csökkentési programban való részvétel által;
- o gyógyszerfelhasználásunk a tervezett nagyságrendet minimálisan meghaladta (108,1 %);

- o az irodaszer, nyomtatvány területén a tervezett szintet 33,6 %-kal meghaladtuk, a papírárak jelentős drágulása miatt;
- o a műszaki anyagoknál a tervezett nagyságrendet meghaladta a felhasználás (133,7 %);
- o a munka- és védőruhák területén 160,2%-os volt a felhasználás az év folyamán a tervezett nagyságrendhez;
- o az egyéb anyagköltségeknél a túllépést a tervhez képest a tisztítószer, a karbantartási anyagok és textiliák nagyobb volumenű felhasználása okozta az év folyamán.

5.3 Szolgáltatások igénybevétele

Igénybevett szolgáltatásokra 2022 évben összesen 992.130 e Ft-ot fordítottunk, ami a tervhez viszonyítva 143,1%-os teljesítést jelentett.

Az adatok a **9. sz. mellékletben** találhatóak.

A Szegedi úti és a Visegrádi utcai szakrendelők épülete Társasházként működik. Az egyes költségek (pl. közművek, takarítás) az ún. „közös költségben” jelennek meg, melyet az Egészségügyi Szolgálat fizet a Társasháznak. Ez azt jelenti, hogy az Egészségügyi Szolgálatnál ezek a költségek közvetlenül nem merülnek fel.

A társasházi közös költség nagysága az év folyamán több, mint a duplája lett a megemelkedett közüzemi díjak miatt.

A tervezetthez képest a műszaki karbantartási kiadások jelentősen növekedtek, 56,4 %-kal.

Az informatikai szolgáltatások, bérszámfejtés költség soron 22 %-os a túllépés a tervhez viszonyítva, a kommunikációs eszközök működtetésének területén 98,8 %-os volt az igénybevétel nagyságrendje a tervezett szinthez képest.

A közüzemi szolgáltatások területén 202,6 %-os volt a teljesítés a drasztikusan megemelkedett energia árak miatt, a postai szolgáltatásoknál a teljesítés 115,4 % volt.

A műszaki karbantartások és javítások növekedésének főbb okai az alábbiak:

- ingatlan karbantartásra 21.669 e Ft került felhasználásra;
- orvosi készülékek karbantartására, javítására 12.432 e Ft-ot költöttünk;
- fénymásoló gépek karbantartására 476 e Ft-ot fizettünk ki;
- gépjárműkarbantartása 526 e Ft-ot fordítottunk.

A közvetített szolgáltatások értéke 46.055 e Ft volt az év folyamán, amiből a legnagyobb tételt a továbbszámlázott közműdíjak jelentették.

5.4 Egyéb működési költségek

Üzleti tervünkben éves szinten 52.100 e Ft egyéb működési költséget terveztünk, mellyel szemben tényleges felhasználásunk 28.667 e Ft volt. A házi orvos helyettesítési bevételeinek (23.107 e Ft) átutalása az egyéb nem kiemelt ráfordítások között van elszámolva. Ezen házi orvos bevétele és annak tovább utalása csak átfutó tételt jelent a könyveinkben.

Adatok a **10. sz. mellékletben**.

5.5 Amortizáció

A 2022-ben elszámolt amortizáció összesen 281.111 e Ft volt, amely 92 %-a az éves tervezett értékcsökkenési leírásnak.

6. Tárgyi eszköz beszerzés

2022-ben tárgyi eszköz beszerzésre, pótlásra összesen 588.567 e Ft-ot fordítottunk, melyek bontását a **11., 11/a sz. melléletek** tartalmazzák.

A mellékletből megállapítható, hogy beszerzéseinkből

- 91,95 % orvosi gép, és műszer,
- 1,03 % bútor beruházás,
- 6,93% ügyviteli eszközök és informatika,
- 0,01% gépkocsi,
- 0,09% vagyoni értékű jog (software), került felhasználásra.

A beruházások közül kiemeljük:

- o urológiai és radiológiai UH készülékek (66.294 e Ft);
- o digitális mammográf készülék (73.579 e Ft)
- o video gasztroszkóp-kolonoszkóp (15.100 e Ft);
- o sebészeti vágó (8.382 e Ft)
- o altatógép (12.675 e Ft);
- o fül-orr-gégészeti kezelőegység (13.538 e Ft);
- o szemészeti OCT készülék (38.100 e Ft);
- o egynapos sebészetre szemészeti eszközök (90.356 e Ft);
- o prosztata termoterápiás készülék (34.290 e Ft).

Az informatikai területen az alábbiakat emeljük ki:

- o vírusmentesítés 1 év licenz (478 e Ft);
- o 22 db nyomtató (1.723 e Ft);
- o 25 db számítógép, monitor (11.594 e Ft);
- o szünetmentes tápegység (5.216 e Ft);
- o képelemző szoftver gasztroenterológia (20.320 e Ft).

7. Eredményterv teljesítése

2022. évre összesen 19.913 e Ft veszteséget terveztünk, ezzel szemben az éves veszteség 64.362 e Ft lett. Ezen veszteség nagyságrendjét az év közben elszabaduló energia árak okozták.

Az eredmény kimutatást összköltség eljárással a **12. sz. melléklet** tartalmazza.

8. Vagyoni helyzet

Társaságunk 2022.12.31-i saját tőkéje 166.865 e Ft, míg a jegyzett tőke 5.000 e Ft. A mérlegadatokat a **13. sz. melléletekben** ismertetjük.

Társaságunk mérlegfőösszegének 2022. 12. 31-i záró értéke 1.787.959 e Ft, amely az alábbi **eszközcsoportokból** tevődik össze.

	Érték: e Ft-ban
Immateriális javak	492
Tárgyi eszközök	1.175.269
Forgóeszközök	253.364

	Ebből készletek	23.947	
	követelések	35.167	
	pénzeszközök	194.250	
Aktív időbeni elhatárolások			358.834
Eszközök összesen			1.787.959

A **források összetétele** a következő:

		Érték: e Ft-ban	
Saját tőke			166.865
	Ebből jegyzett tőke	5.000	
Kötelezettségek			374.996
	Ebből szállítók	64.410	
Passzív időbeli elhatárolások			1.246.098
	Ebből halasztott bevételek	1.172.345	
Források összesen			1.787.959

Társaságunk 2022.12.31. mérleg főösszege a 2021. évi záró értékhez viszonyítva 532.970 e Ft-tal növekedett.

A számviteli és pénzügyi munkánkat 2022-ben is segítette az Audit Service Kft. könyvvizsgálója, aki az évközi vizsgálataiban szakmai tanácsokkal látta el az intézet vezetését.

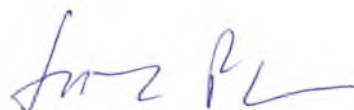
9. Összefoglalás

2022. évi tevékenységünkről és a gazdálkodásunkról készült beszámolónkban tájékoztatást adtunk az Önkormányzattal megkötött Közszolgáltatási Szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítéséről.

Ebben az évben is biztosítani tudtuk a gyógyító munkához szükséges személyi és tárgyi feltételeket úgy, hogy közben Társaságunk pénzügyi egyensúlyát folyamatosan fenntartottuk.

A beszámolóban ismertetett adatokból megállapítható, hogy Társaságunk működésének megszervezése, a kerület lakosságának színvonalas ellátása az Önkormányzat folyamatos anyagi és szakmai támogatásával valósulhatott meg.

Budapest, 2023. április

Dr. Hertzka Péter
főigazgató főorvos